Lietas arhīva Nr. 103AA-0001-21
ECLI:LV:LAAT:2021:0108.1A26017320.5.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rēzeknē 2021.gada 8.janvārī

Latgales apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnesis referents Jurijs Vasiļkovskis,
tiesnesis Igors Raciņš,
tiesnese Dagmāra Skudra,
rakstveida procesā apelācijas kārtībā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu sakarā ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja iesniegto apelācijas sūdzību par Rēzeknes tiesas 17.septembra spriedumu.

Noklausījusies tiesneša referenta ziņojumu, pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, apelācijas instances tiesa

k o n s t a t ē j a

Ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja Trešās pārvaldes Otrās nodaļas priekšnieces 2020.gada 25.marta lēmumu Nr.870/1.20-24/43 konstatēts, ka SIA "ALAAS" izpilddirektors /pers. A/ kā prokūrists:

1. 2018.gada 29.jūnijā izdeva dokumentu Nr.4.2/46 "Par ikgadējo atvaļinājumu", ar kuru SIA "ALAAS" valdes loceklim /pers. B/ tika piešķirts ikgadējais atvaļinājums un papildatvaļinājums (viena darba diena) un noteikts izmaksāt atvaļinājuma pabalstu 50 % apmērā no noteiktās mēnešalgas;

2. 2019.gada 19.jūnijā izdeva dokumentu Nr.4.2/43 "Par ikgadējo atvaļinājumu", ar kuru SIA "ALAAS" valdes loceklim /pers. B/ tika piešķirts ikgadējais atvaļinājums un papildatvaļinājums (viena darba diena) un noteikts izmaksāt atvaļinājuma pabalstu 50 % apmērā no noteiktās mēnešalgas;

3. 2020.gada 8.janvārī izdeva dokumentu Nr.4.2/4 "Par ikgadējo atvaļinājumu", ar kuru SIA "ALAAS" valdes loceklim /pers. B/ tika piešķirta ikgadējā atvaļinājuma daļa un noteikts izmaksāt atvaļinājuma pabalstu 50 % apmērā no noteiktās mēnešalgas.

Lēmumā norādīts, ka tiesības uz ikgadējo apmaksāto atvaļinājumu nav attiecināmas uz publiski privātas kapitālsabiedrības valdes locekli, tāpēc /pers. A/, izdodot iepriekš minētos dokumentus, neievēroja Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā un Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumā 2.panta pirmajā daļā noteikto, tādējādi pārkāpa likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 18.panta pirmo daļu un izdarīja Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – Latvijas APK) 166.[30]pantā paredzēto administratīvo pārkāpumu.

Par Latvijas APK 166.[30]pantā paredzēta administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, proti, par valsts amatpersonai likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 18.panta pirmajā daļā noteikto ierobežojumu pārkāpšanu, kuri noteikti attiecībā uz publiskas personas institūcijas mantu, /pers. A/ sodīts ar naudas sodu 90 euro apmērā (lietas 56.-60.lapa).

/pers. A/ pārsūdzēja Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja Trešās pārvaldes Otrās nodaļas priekšnieces 2020.gada 25.marta lēmumu Nr.870/1.20-24/43 (lietas 62.-63.lapa). Ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieka 2020.gada 5.maija lēmumu Nr.1/2192 Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja Trešās pārvaldes Otrās nodaļas priekšnieces 2020.gada 25.marta lēmums Nr.870/1.20-24/43 atstāts negrozīts, bet /pers. A/ sūdzība noraidīta (lietas 68.-72.lapa).

Šo augstākas iestādes lēmumu /pers. A/ pārsūdzēja Rēzeknes tiesā, lūdzot atcelt Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieka 2020.gada 5.maija lēmumu Nr.1/2192 un izbeigt administratīvā pārkāpuma lietu (lietas 73.-75.lapa).

Rēzeknes tiesā 2020.gada 23.jūlijā Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs iesniedza rakstveida paskaidrojumu par /pers. A/ sūdzību, norādot, ka sūdzības iesniedzējs saukts pie administratīvās atbildības par to, ka viņš kā SIA "ALAAS" prokūrists izmantoja publiskas personas institūcijas finanšu līdzekļus mērķiem, kas nav paredzēti ārējos normatīvajos aktos, proti, neievēroja Pārvaldības likuma (spēkā no 2015.gada 1.janvāra) 79.panta sesto daļu, jo valdes loceklim pilnvarojuma līgumā var pielīgt tikai apdrošināšanu un atsaukšanas pabalstu. Ņemot vērā, ka SIA "ALAAS" visas kapitāla daļas pieder vairākām publiskām personām (pašvaldībām), minētā kapitālsabiedrība ir publiskas personas institūcija Interešu konflikta likuma 1.panta 8.punkta b) apakšpunkta izpratnē. /pers. A/ no 2013.gada 5.februāra iekļauts SIA "ALAAS" valsts amatpersonu sarakstā kā izpilddirektors un no 2014.gada 8.aprīļa arī kā prokūrists atbilstoši Interešu konflikta likuma 4.panta otrajai daļai. /pers. A/, pildot valsts amatpersonas pienākumus, jāievēro Interešu konflikta likumā un citos normatīvajos aktos valsts amatpersonām noteiktie ierobežojumi, aizliegumi un pienākumi, tajā skaitā Interešu konflikta likuma 18.panta pirmajā daļā noteiktais ierobežojums izmantot publiskas personas institūcijas finanšu līdzekļus mērķiem, kas nav paredzēti ārējos normatīvajos aktos (lietas 83.lapa).

Ar Rēzeknes tiesas 2020.gada 17.septembra spriedumu atcelts Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieka 2020.gada 5.maija lēmums Nr.1/2192 un Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja Trešās pārvaldes Otrās nodaļas priekšnieces 2020.gada 25.marta lēmums Nr.870/1.20- 24/43 un izbeigta administratīvā pārkāpuma lieta par Latvijas APK 166.[30]pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, atbrīvojot /pers. A/ no administratīvās atbildības, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Pirmās instances tiesas spriedumā norādīts, ka Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 79.panta piektā daļa paredz, ka ar sabiedrības valdes locekli slēdz pilnvarojuma līgumu par valdes locekļa pienākumu izpildi. Savukārt šī likuma sestās daļas pirmais teikums nosaka, ka šā panta piektajā daļā minētajā līgumā valdes loceklim var pielīgt apdrošināšanu un atsaukšanas pabalstu, bet minētā panta septītā daļa nosaka, ka valdes loceklim var izmaksāt prēmiju reizi gadā pēc gada pārskata apstiprināšanas.

Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumā 2.panta pirmā daļa nosaka, ka publiska persona rīkojas ar saviem finanšu līdzekļiem un mantu likumīgi, tas ir, jebkura rīcība ar publiskas personas finanšu līdzekļiem un mantu atbilst ārējos normatīvajos aktos paredzētajiem mērķiem, kā arī normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai.

Likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 4.panta otrās daļas 3.punkts nosaka, ka par valsts amatpersonām uzskatāmas arī personas, kurām, pildot amata pienākumus publiskas personas institūcijās, saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir tiesības pieņemt vai sagatavot lēmumus par publiskas personas mantas iegūšanu, tās nodošanu citu personu īpašumā, lietošanā vai valdījumā, atsavināšanu citām personām vai apgrūtināšanu ar lietu vai saistību tiesībām, kā arī finanšu līdzekļu sadalīšanu. Savukārt šā likuma 18.panta pirmā daļa nosaka, ka valsts amatpersona drīkst veikt šā likuma 4.panta otrās daļas 3.punktā minētās darbības, kā arī izmantot vai lietot publiskas personas institūcijas mantu un finanšu līdzekļus tikai ārējos normatīvajos aktos paredzētajiem mērķiem un saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kārtību.

Par minēto tiesību normu pārkāpumu valsts amatpersona saucama pie administratīvās atbildības saskaņā ar Latvijas APK 166.^{30}pantu, kas noteic, ka par likumā noteikto komercdarbības, valsts amatpersonas amata savienošanas, pārstāvības, ienākumu gūšanas ierobežojumu vai tādu ierobežojumu pārkāpšanu, kuri noteikti attiecībā uz rīcību ar valsts vai pašvaldības mantu, kā arī par valsts amatpersonas funkciju veikšanu interešu konflikta situācijā - uzliek naudas sodu valsts amatpersonai no septiņdesmit līdz trīssimt piecdesmit euro, atņemot tiesības ieņemt valsts amatpersonas amatus vai bez tā. Minētā norma ir blanketa tiesību norma, kuras saturs jeb administratīvā pārkāpuma sastāva konstatēšanai būtiskie elementi tiek precizēti citā normatīvajā aktā, un kas nosaka atbildību par pārkāpumu, kas izriet no citu tiesību normu pārkāpuma, un piemērojama tikai tad, ja citā normatīvajā aktā ir precīzi noteikts tiesiskais pienākums un tā izpildes kārtība, bet persona to nav ievērojusi.

Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 1.panta 5.punkts nosaka, ka publiski privātā kapitālsabiedrība ir kapitālsabiedrība, kurā visas kapitāla daļas vai balsstiesīgās akcijas pieder vairākām publiskām personām. Valsts pārvaldes iekārtas likuma 1.panta 2.punkts nosaka, ka atvasināta publiska persona ir pašvaldība vai cita ar likumu vai uz likuma pamata izveidota publiska persona. Tai ar likumu piešķirta sava autonoma kompetence, kas ietver arī sava budžeta veidošanu un apstiprināšanu. Tai var būt sava manta. Savukārt no šā likuma 87.panta pirmās daļas 3.punkta, otrās daļas un 88.panta pirmās daļas izriet, ka publiska persona privāto tiesību jomā darbojas, dibinot kapitālsabiedrību vai iegūstot līdzdalību esošā kapitālsabiedrībā, proti, ciktāl likumā nav noteikts citādi, publiska persona savu funkciju efektīvai izpildei var dibināt kapitālsabiedrību vai iegūt līdzdalību esošā kapitālsabiedrībā. Ja publiska persona darbojas privāto tiesību jomā, uz to attiecas likumi, kas reglamentē privāttiesiskus darījumus vispār, ciktāl šo darbību neierobežo citi normatīvie akti.

Pirmās instances tiesa konstatēja, ka saskaņā ar ziņām Lursoft datu bāzē SIA "ALAAS" vienīgie dalībnieki, kuriem pieder kapitāldaļas šajā sabiedrībā, ir vairākas pašvaldības. Tādejādi tiesa secināja, ka SIA "ALAAS" ir publiski privātā kapitālsabiedrība, uz kuru attiecas Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums, Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likums, Komerclikums, kā arī citi likumi, kas reglamentē privāttiesiskus darījumus. Turklāt SIA "ALAAS" amatpersonas, kuras ir tiesīgas rīkoties ar SIA "ALAAS" finanšu līdzekļiem, ir atzīstamas par valsts amatpersonām likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 4.panta otrās daļas 3.punkta izpratnē, un tām jāievēro šajā likumā noteiktās prasības.

/pers. A/ ir SIA "ALAAS" prokūrists, un viņam izdota prokūra 2014.gada 8.aprīlī ar tiesībām pārstāvēt sabiedrību atsevišķi un rīkoties ar sabiedrības mantu valdes locekļa piešķirto pilnvaru ietvaros. Saskaņā ar Komerclikuma 34.panta pirmo daļu prokūra ir komercpilnvara, kas piešķir prokūristam tiesības komersanta vārdā slēgt darījumus un veikt citas ar jebkuru komercdarbību saistītas tiesiskās darbības, ieskaitot visas procesuālās darbības tiesvedības gaitā (prasības celšana, izlīgums, tiesas nolēmumu pārsūdzēšana u.tml.). /pers. A/ ar SIA "ALAAS" 2012.gada 30.novembrī noslēdza darba līgumu un no 2012.gada 3.decembra tika pieņemts par izpilddirektoru SIA "ALAAS". No amata apraksta izriet, ka viņš kā izpilddirektors plāno, organizē un vada SIA "ALAAS" pakalpojumu sniegšanu un aizvieto valdes locekli tā prombūtnes laikā saskaņā ar pilnvaru, slēdz darījumus, kontrolē finanšu pietiekamību un izlietojumu. No 2013.gada 1.augusta pilnvarojuma līguma 2.2. un 2.3.apakšpunkta izriet, ka SIA "ALAAS" valdes loceklim ir tiesības veikt darījumus un rīkoties ar sabiedrības mantu un finanšu līdzekļiem. Saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 52.panta pirmās daļas 3.punktu publiski privātās kapitālsabiedrības valdes loceklim savā darbībā jāievēro likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" noteiktie ierobežojumi. Ņemot vērā norādīto, pirmās instances tiesa secināja, ka /pers. A/ gan kā SIA "ALAAS" prokūristam, gan kā izpilddirektoram bija tiesības rīkoties ar SIA "ALAAS" mantu un finanšu līdzekļiem, ko apstiprina sūdzības iesniedzēja izdotie rīkojumi par komandējumiem, kuros atspoguļota rīcība ar SIA "ALAAS" finanšu līdzekļiem, un rīkojumi par ikgadējā atvaļinājuma piešķiršanu SIA "ALAAS" valdes loceklim /pers. B/. Sūdzības iesniedzējs ir atzīstams par valsts amatpersonu likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 4.panta otrās daļas 3.punkta izpratnē.

Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma X nodaļa reglamentē atbildību par pārkāpumiem, konkurences aizliegumu un interešu konflikta novēršanu. Šī likuma 51.pantā noteikta valdes un padomes locekļu, dalībnieka (akcionāra) un kapitāla daļu turētāja atbildība, un otrās daļas pēdējā teikumā norādīts, ka par zaudējumiem, kas radušies publiski privātajai kapitālsabiedrībai, īstenojot dalībnieku (akcionāru) sapulces likumīgu lēmumu, atbild dalībnieks (akcionārs), kas balsojis par minētā lēmuma pieņemšanu.

Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 15.pantā paredzēta atbildība par šā likuma noteikumu izpildi, kur pirmajā daļā norādīts, ka personas, kuras pārkāpušas šā likuma un citu normatīvo aktu noteikumus par rīcību ar publiskas personas vai kapitālsabiedrības finanšu līdzekļiem un mantu, saucamas pie likumā noteiktās atbildības. Ja minētos noteikumus pārkāpusi koleģiāla institūcija, saucot pie atbildības šīs institūcijas locekļus, ņem vērā attiecīgā likuma noteikumus par koleģiālas institūcijas locekļu atbildību.

Pirmās instances tiesa konstatēja, ka 2014.gada 31.martā SIA "ALAAS" dalībnieku sapulce pieņēma lēmumu Nr.10 "Par valdes locekļa sociālajām garantijām" un nolēma piešķirt atvaļinājuma pabalstu 50% apmērā no mēnešalgas vienu reizi kalendārajā gadā, izmaksājot SIA "ALAAS" valdes loceklim /pers. B/ pirmo reizi konkrētajā kalendārajā gadā, aizejot ikgadējā atvaļinājumā (lietas 14.lapa). No 2013.gada 1.augusta pilnvarojuma līguma, kas noslēgts starp SIA "ALAAS" un /pers. B/, 2.3.14.apakšpunkta izriet, ka /pers. B/ kā valdes loceklim ir tiesības pieprasīt un saņemt ikgadējo atvaļinājuma pabalstu un citas sociālās garantijas, kas paredzētas Darba likumā (lietas 11.-12.lapa).

SIA "ALAAS" izpilddirektors /pers. A/ kā prokūrists 2018.gada 29.jūnijā, 2019.gada 19.jūnijā un 2020.gada 8.janvārī izdeva rīkojumus Nr.4.2/46, 4.2/43 un 4.2/4 "Par ikgadējo atvaļinājumu", pamatojoties uz SIA "ALAAS" 2014.gada 31.marta dalībnieku sapulces lēmumu Nr.10, 2013.gada 1.augusta pilnvarojuma līguma 2.3.14.apakšpunktu un Darba likuma 149.panta pirmo daļu un 151.panta pirmās daļas 3.punktu. Ar rīkojumiem SIA "ALAAS" valdes loceklim /pers. B/ piešķīra ikgadējo atvaļinājumu un noteica izmaksāt atvaļinājuma pabalstu 50 % apmērā no noteiktās mēnešalgas (lietas 15.-16.lapa).

Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 41.pantā norādīts, ka publiski privātās kapitālsabiedrības pārvaldē ievērojamas visas šā likuma B, D un E sadaļā noteiktās prasības un ierobežojumi, kas piemērojami publiskas personas kapitālsabiedrības valdei un padomei, kā arī valdes un padomes locekļiem (tai skaitā padomes veidošanas kritēriji, prasības valdes un padomes locekļiem, mēneša atlīdzības noteikšana, prēmiju izmaksāšanas ierobežojumi un citas šajā likumā noteiktās prasības). Tiesa konstatēja, ka Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā (tai skaitā 79.pantā) un Komerclikumā nav ietvertas tiesību normas, kas piešķirtu tiesības publiski privātās kapitālsabiedrības valdes loceklim piešķirt atvaļinājumu un izmaksāt atvaļinājuma pabalstu. Tiesa vērsa uzmanību, ka iepriekš Darba likuma 44.panta trešajā daļā, kas bija spēkā līdz 2014.gada 31.decembrim, bija noteikts, ka ar kapitālsabiedrības izpildinstitūciju locekļiem slēdzams darba līgums, ja vien viņi netiek nodarbināti, pamatojoties uz citu civiltiesisku līgumu. Ja kapitālsabiedrības izpildinstitūciju locekļi tiek nodarbināti, pamatojoties uz darba līgumu, tas slēdzams uz noteiktu laiku. Tādejādi līdz 2014.gada 31.decembrim SIA "ALAAS" dalībnieku sapulce varēja piešķirt atvaļinājumu un

izmaksāt atvaļinājuma pabalstu saskaņā ar Darba likumā paredzētajām tiesību normām. Taču saskaņā ar 2014.gada 14.oktobrī pieņemto Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu, kas stājās spēkā ar 2015.gada 1.janvāri, vairs netika paredzēts, ka ar valdes locekļiem tiek slēgti darba līgumi, bet šī likuma 79.panta piektā daļā tika noteikts, ka ar sabiedrības valdes locekli slēdz pilnvarojuma līgumu par valdes locekļa pienākumu izpildi.

Turklāt pirmās instances tiesa konstatēja, ka ar 2015.gada 1.janvāri no Darba likuma tika izslēgta 44.panta trešā daļa. Šīs tiesību normas anotācijā norādīts, ka turpmāk specifiskos jautājumus par kapitālsabiedrības valdes locekļu nodarbināšanu reglamentēs Komerclikums.

Līdz ar to pirmās instances tiesa piekrita KNAB paustajam viedoklim, ka ar 2015.gada 1.janvāri normatīvais regulējums neparedzēja tiesības slēgt ar publiski privātās kapitālsabiedrības valdes locekli darba līgumu, piešķirt viņam atvaļinājumu un izmaksāt atvaļinājuma pabalstu atbilstoši Darba likuma normām.

No 2012.gada 30.novembra darba līguma 2.2.2.apakšpunkta izriet, ka /pers. A/ kā izpilddirektoram jāpilda darba devēja, proti, SIA "ALAAS" norādījumi un rīkojumi, kuri nav pretrunā ar līgumu, spēkā esošajiem likumiem un normatīvajiem aktiem *(lietas 39.-40.lapa)*. Pirmās instances tiesa atzina, ka /pers. A/, pieņemot rīkojumus, izpildīja SIA "ALAAS" 2014.gada 31.marta dalībnieku sapulces lēmumu Nr.10 un SIA "ALAAS" kapitāldaļu turētāja /pers. F/ personā 2013.gada 1.augustā noslēgtā pilnvarojuma līguma 2.3.14.apakspunktu. Tajā pat laikā pirmās instances tiesa atzina, ka /pers. A/ nevar būt pilnīgi atbildīgs par SIA "ALAAS" dalībnieku pieņemtajiem lēmumiem. Konkrētajā gadījumā saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 51.panta otro daļu atbildība lielā mērā bija jāuzņemas publiski privātās kapitālsabiedrības dalībniekiem, kuri balsoja par 2014.gada 31.marta dalībnieku sapulces lēmuma Nr.10 pieņemšanu un kuri pēc tam nav savlaicīgi lēmuši jautājumu par minētā lēmuma atcelšanu, kā arī grozījumu izdarīšanu 2013.gada 1.augusta pilnvarojuma līgumā atbilstoši Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumam, kas stājās spēkā 2015.gada 1.janvārī. Kā izriet no Rēzeknes pilsētas domes 2020.gada 4.februāra sniegtās informācijas, ka tikai 2020.gada janvārī tika veikti grozījumi kapitālsabiedrību valdes locekļu pilnvarojuma līgumos, izslēdzot no pilnvarojuma piešķirtās tiesības, kuras nav paredzētas Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā, proti, tiesības uz ikgadējo atvaļinājumu un atvaļinājuma pabalstu.

Pirmās instances tiesa norādīja, ka ne iestāde, ne tiesa nevar ignorēt likumdevēja noteiktās tiesību normas, kas paredz konkrēta soda piemērošanu, ja ir iestājušies tiesību normā paredzētie priekšnoteikumi. Ja reiz likumdevējs izteicis savu gribu, iestādei un tiesai tā esot jārespektē, un tās nevarot rīkoties pretēji likumā noteiktajam. Netipiskajos gadījumos iestādei un tiesai ir tiesības atkāpties no tiesisko seku īstenošanas. Tomēr šādai atkāpei ir jābūt pamatotai ar īpašiem, uzrādāmiem un pārliecinošiem argumentiem. Šādas iestādes un tiesas iespējas Latvijas APK noteiktas 21.panta pirmajā daļā, kurā norādīts, ja ziņas par administratīvo pārkāpumu ir pietiekamas, lai konstatētu, ka izdarītais pārkāpums ir maznozīmīgs, institūcija (amatpersona), kurai piekritīga lietas izskatīšana, ir tiesīga neuzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību vai izbeigt uzsākto lietvedību un atbrīvot personu no administratīvās atbildības, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Augstākās tiesas Senāts ir norādījis, ka administratīvais pārkāpums ir atzīstams par maznozīmīgu, ja, ņemot vērā konkrētās lietas apstākļus (tostarp izdarītā administratīvā pārkāpuma raksturu un citus lietā būtiskus apstākļus), administratīvā soda uzlikšana par izdarīto pārkāpumu nebūtu lietderīga. Citiem vārdiem, izdarītais pārkāpums ir tik nebūtisks, ka par to pārkāpējam nav nepieciešams uzlikt sodu, bet ir pietiekami izteikt mutvārdu aizrādījumu, kas ir preventīvs (audzinoša rakstura) līdzeklis un kas vērsts uz to, lai persona, kas izdarījusi administratīvo pārkāpumu, saprastu savas uzvedības prettiesiskumu un turpmāk to nepieļautu (*sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2009.gada 12.februāra sprieduma lietā Nr.SKA-15/2009 14.punktu*).

Saskaņā ar Latvijas APK 21.pantu, tajā noteikto kritēriju izvērtējums ir institūcijas (amatpersonas) subjektīvs vērtējums, kurš var tikt pārvērtēts visās pārsūdzības instancēs. Šos kritērijus nevar vērtēt ar kādiem īpašiem pierādījumiem, kuri pirms vai pēc tam būtu jāvāc pārkāpumu fiksējušajai amatpersonai. Līdz ar to Latvijas APK 21.pantā paredzēto kritēriju izvērtēšanai administratīvā pārkāpuma lietā jābūt neapšaubāmiem pierādījumiem, ka pārkāpums patiešām ir noticis un ka tas ir maznozīmīgs.

Ņemot vērā norādīto, pirmās instances tiesa atzina, ka izdarītais administratīvais pārkāpums konkrētajā situācijā attiecībā pret sūdzības iesniedzēju ir atzīstams par maznozīmīgu, jo faktiski vistiešākā un vislielākā atbildība par pieņemtajiem lēmumiem un to īstenošanu savā darbībā ir SIA "ALAAS" dalībniekiem (pašvaldību pārstāvjiem), kas tieši ir atbildīgi par nodarītajiem zaudējumiem, savlaicīgi nepieņemot lēmumus saistībā ar kapitālsabiedrības valdes locekļa tiesībām un viņam nosakāmajām sociālajām garantijām atbilstoši pastāvošajam normatīvajam regulējumam.

Tāpat pirmās instances tiesa konstatēja, ka administratīvās pārkāpuma lietas materiāli nesatur informāciju, ka /pers. A/ iepriekš būtu izdarījis līdzīgus administratīvos pārkāpumus, kā arī, ka tieši viņa darbība ir radījusi materiālu zaudējumu vai citas kaitīgas sekas, tāpat nekonstatēja atbildību pastiprinošus apstākļus. Līdz ar to tiesa atzina, ka attiecībā pret /pers. A/ izdarīto administratīvo pārkāpumu var piemērot Latvijas APK 21.panta pirmās daļas nosacījumus. Tādejādi pirmās instances tiesa saskaņā ar Latvijas APK 21.panta pirmo daļu un 289.^{12}panta otrās daļas 2.punktu nosprieda atcelt KNAB amatpersonas un augstākas iestādes lēmumus, izbeidza administratīvā pārkāpuma lietu, atbrīvojot /pers. A/ no administratīvās atbildības, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Par Rēzeknes tiesas 2020.gada 17.septembra spriedumu apelācijas sūdzību iesniedza Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs.

Apelācijas sūdzības iesniedzēja skatījumā pirmās instances tiesa nepareizi iztulkojusi likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" (turpmāk - Interešu konflikta likums) 18.panta pirmo daļu un Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma (Izšķērdēšanas novēršanas likums) 15.panta pirmo daļu, kā rezultātā nonākusi pie nepareiza secinājuma, ka /pers. A/ izdarītais administratīvais pārkāpums atzīstams par maznozīmīgu, jo faktiski vistiešākā un vislielākā atbildība par pieņemtajiem lēmumiem un to īstenošanu dzīvē ir SIA "ALAAS" dalībniekiem (pašvaldību pārstāvjiem), kuri tieši ir atbildīgi par nodarītajiem zaudējumiem, savlaicīgi nepieņemot lēmumus saistībā ar kapitālsabiedrības valdes locekļa tiesībām un viņam nosakāmajām sociālajām garantijām atbilstoši pastāvošajam normatīvajam regulējumam.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka SIA "ALAAS" visas kapitāla daļas pieder vairākām publiskām personām (pašvaldībām), līdz ar to SIA "ALAAS" ir publiskas personas institūcija Interešu konflikta likuma 1.panta 8.punkta b) apakšpunkta izpratnē, kas savukārt nozīmē, ka uz SIA "ALAAS" ir attiecināmi Interešu konflikta likumā valsts amatpersonām noteiktie ierobežojumi, aizliegumi un pienākumi. Interešu konflikta likuma 18.panta pirmā daļa noteic, ka valsts amatpersona drīkst veikt šā likuma 4.panta otrās daļas 3.punktā minētās darbības (pieņemt vai sagatavot lēmumus par publiskas personas mantas iegūšanu, tās nodošanu citu personu īpašumā, lietošanā vai valdījumā, atsavināšanu citām personām vai apgrūtināšanu ar lietu vai saistību tiesībām, kā arī finanšu līdzekļu sadalīšanu), kā arī izmantot vai lietot publiskas personas institūcijas mantu un finanšu līdzekļus tikai ārējos normatīvajos aktos paredzētajiem mērķiem un saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kārtību.

/pers. A/ no 2013.gada 5.februāra iekļauts SIA "ALAAS" valsts amatpersonu sarakstā kā izpilddirektors un no 2014.gada 8.aprīļa arī kā prokūrists atbilstoši Interešu konflikta likuma 4.panta otrajai daļai, kā rezultātā /pers. A/, pildot valsts amatpersonas pienākumus, jāievēro Interešu konflikta likumā un citos normatīvajos aktos valsts amatpersonām noteiktie ierobežojumi, aizliegumi un pienākumi, tajā skaitā Interešu konflikta likuma 18.panta pirmajā daļā noteiktais ierobežojums izmantot vai lietot publiskas personas institūcijas mantu un finanšu līdzekļus tikai ārējos normatīvajos aktos paredzētajiem mērķiem un saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kārtību.

Tāpat /pers. A/ kā SIA "ALAAS" izpilddirektoram un prokūristam, pildot savus amata pienākumus, jāņem vērā Izšķērdēšanas novēršanas likuma 2.panta trešajā daļā noteiktais publiskas personas kapitālsabiedrības pienākums savā rīcībā ar finanšu līdzekļiem un mantu ievērot Valsts pārvaldes iekārtas likumā noteiktos publiskas personas komercdarbības pamatus, kā arī attiecībā uz publiskas personas kapitālsabiedrībām šajā likumā un citos normatīvajos aktos noteiktos pienākumus un ierobežojumus. Turklāt Izšķērdēšanas novēršanas likuma 2.panta trešās daļas otrais teikums paredz, ka publiskas personas kapitālsabiedrība šā likuma izpratnē nav privātpersona.

Līdz ar to pirmās instances tiesa Sprieduma [6.3] punktā nepamatoti secina, ka /pers. A/ nevar būt pilnīgi atbildīgs par SIA "ALAAS" dalībnieku pieņemtajiem lēmumiem.

Pirmās instances tiesa Sprieduma [6.3] punktā pareizi atzina, ka /pers. A/ kā SIA "ALAAS" izpilddirektoram saskaņā ar 2012.gada 30.novembra darba līguma 2.2.2.apakšpunktu jāpilda darba devēja, proti, SIA "ALAAS" norādījumi un rīkojumi, kuri nav pretrunā ar līgumu, spēkā esošajiem likumiem un normatīvajiem aktiem.

Tas nozīmē, ka SIA "ALAAS" izpilddirektoram (prokūristam) /pers. A/ pirms 2018.gada 29.jūnija, 2019.gada 19.jūnija un 2020.gada 8.janvāra rīkojumu izdošanas bija pienākums pārliecināties, vai Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedribu pārvaldības likuma (turpmāk - Pārvaldības likums), (spēkā no 2015.gada 1.janvāra) 79.panta piektā, sestā un septītā daļa paredz atvaļinājuma naudas un atvaļinājuma pabalsta izmaksu publiski privātās kapitālsabiedrības valdes loceklim.

SIA "ALAAS" izpilddirektors /pers. A/ kā prokūrists, nodrošinot normatīvajiem aktiem neatbilstoša dalībnieku 2014.gada 31.marta lēmuma Nr.10 izpildi, ar 2018.gada 29.jūnija, 2019.gada 19.jūnija un 2020.gada 8.janvāra rīkojumiem deva uzdevumu (galīgu gribas izteikumu) struktūrvienībai (grāmatvedībai) izmaksāt /pers. B/ atvaļinājuma naudu un atvaļinājuma pabalstu 50% apmērā no mēnešalgas, ko nepieļauj no 2015.gada 1.janvāra spēkā esošā Pārvaldības likuma 79.panta sestā daļa.

Līdz ar to pirmās instances tiesa Sprieduma [6.3] punktā nepamatoti nonāk pie nekorekta secinājuma, ka saskaņā ar Pārvaldības likuma 51.panta otro daļu atbildība lielā mērā bija jāuzņemas publiski privātās kapitālsabiedrības dalībniekiem, kuri balsoja par 2014.gada 31.marta dalībnieku sapulces lēmuma Nr.10 pieņemšanu un kuri pēc tam nav savlaicīgi lēmuši jautājumu par minētā lēmuma atcelšanu, kā arī grozījumu izdarīšanu 2013.gada 1.augusta pilnvarojuma līgumā atbilstoši Pārvaldības likumam, kas stājās spēkā 2015.gada 1.janvārī.

Ņemot vērā minētos apsvērumus, secināms, ka SIA "ALAAS" izpilddirektors (prokūrists) /pers. A/ pamatoti saukts pie administratīvās atbildības saskaņā ar Latvijas APK 166.[30] pantu par to, ka viņš kā prokūrists ar 2018.gada 29.jūnija, 2019.gada 19.jūnija un 2020.gada 8.janvāra rīkojumiem uzdeva SIA "ALAAS" grāmatvedībai izmaksāt valdes loceklim /pers. B/ atvaļinājuma naudu un atvaļinājuma pabalstu 50% apmērā no mēnešalgas, tādējādi pārkāpjot Interešu konflikta likuma 18.panta pirmajā daļā valsts amatpersonām noteikto aizliegumu izmantot vai lietot publiskas personas institūcijas mantu un finanšu līdzekļus tikai ārējos normatīvajos aktos paredzētajiem mērķiem un saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kārtību.

Latvijas APK 166.[30]pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāvs ir formāls, tas nozīmē, ka atbildība ir saistīta nevis ar seku iestāšanos, bet gan ar kaitīgās darbības izdarīšanu. Administratīvais pārkāpums ir pabeigts ar valsts amatpersonai noteikto ierobežojumu un aizliegumu pārkāpšanas brīdi. No tiesu prakses izriet, ka formāla sastāva pārkāpums var būt izdarīts tikai ar tiešu nodomu - personai jāapzinās sava kaitīgā darbība un tieši jāvēlas tā izdarīt (sk. Rīgas apgabaltiesas Krimināllieta tiesas kolēģija spriedumu lietā Nr. 124020015).

Līdz ar to nepamatots ir pirmās instances tiesas Sprieduma [6.4] punktā izdarītais secinājums, ka tieši /pers. A/ darbība nav radījusi materiālu zaudējumu vai citas kaitīgas sekas.

Pamatojoties uz minēto, apelācijas sūdzības iesniedzējs uzskata, ka pirmās instances tiesas spriedums atceļams, un lūdz Latgales apgabaltiesu taisīt spriedumu, konstatējot /pers. A/ vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un uzliekot viņam naudas sodu 90 (deviņdesmit) euro apmērā (lietas 95.-96.lapa).

Par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja apelācijas sūdzību paskaidrojumu iesniedza /pers. A/, norādot, ka uzskata apelācijas sūdzību par nepamatotu. Viņa ieskatā pirmās instances tiesa pamatoti izvērtēja lietas apstākļus un pamatoti pilnībā atcēla KNAB priekšnieka 2020.gada 5.maija lēmumu Nr. 1/2192 un Trešās pārvaldes Otrās nodaļas priekšnieces 2020.gada 25.marta lēmumu Nr.870/1.20-24/43. Ņemot vērā visus lietas materiālus, /pers. A/ paskaidrojumus un lietā esošos dokumentus, lūdz Rēzeknes tiesas 2020.gada 17.septembra spriedumu atstāt negrozītu, bet KNAB apelācijas sūdzību noraidīt (lietas 113.lapa).

Pamatojoties uz Administratīvās atbildības likuma Pārejas noteikumu 2.punktā noteikto kārtību, procesuālās darbības, kas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai (2020.gada 1.jūlijā) uzsāktas saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu, tiek arī pabeigtas kodeksā noteiktajā kārtībā.

Līdz ar to Latgales apgabaltiesa saskaņā ar Latvijas APK 289.[21]panta otro daļu apelācijas sūdzību skata rakstveida procesā. Apgabaltiesa atzīst, ka šajā konkrētajā lietā ir iespējams pieņemt nolēmumu, balstoties uz lietā esošajiem materiāliem.

Vērtējot lietā iegūtās ziņas par faktiem, Latgales apgabaltiesa, saskaņā ar Latvijas APK 244.panta nosacījumiem, pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Tādā veidā novērtējusi apelācijas sūdzībā norādītos motīvus un lūgumus, pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma lietā esošos pierādījumus un novērtējusi tos, Latgales apgabaltiesa Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja apelācijas sūdzību atzīst par pamatotu, tāpēc Rēzeknes tiesas 2020.gada 17.septembra spriedums ir atceļams un lietā taisāms jauns spriedums.

Saskaņā ar Latvijas APK 166.[30] pantu par likumā noteikto komercdarbības, valsts amatpersonas amata savienošanas, pārstāvības, ienākumu gūšanas ierobežojumu vai tādu ierobežojumu pārkāpšanu, kuri noteikti attiecībā uz rīcību ar valsts vai pašvaldības mantu, kā arī par valsts amatpersonas funkciju veikšanu interešu konflikta situācijā - uzliek naudas sodu valsts amatpersonai no septiņdesmit līdz trīssimt piecdesmit *euro*, atņemot tiesības ieņemt valsts amatpersonas amatus vai bez tā.

Latvijas APK 166.[30]panta norma ir blanketa tiesību norma, kuras saturs jeb administratīvā pārkāpuma sastāva konstatēšanai būtiskie elementi tiek precizēti citā normatīvajā aktā – šajā gadījumā likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" (turpmāk - Interešu konflikta likums) 18.panta pirmajā daļā noteiktais ierobežojums rīkoties ar publiskas personas institūcijas mantu un finanšu līdzekļiem.

Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 2.panta pirmā daļa paredz, ka publiska persona rīkojas ar saviem finanšu līdzekļiem un mantu likumīgi, tas ir, jebkura rīcība ar publiskas personas finanšu līdzekļiem un mantu atbilst ārējos normatīvajos aktos paredzētajiem mērķiem, kā arī normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai.

Atbilstoši likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 18.panta pirmās daļas nosacījumiem valsts amatpersona drīkst pieņemt vai sagatavot lēmumus par publiskas personas mantas iegūšanu, tās nodošanu citu personu īpašumā, lietošanā vai valdījumā, atsavināšanu citām personām vai apgrūtināšanu ar lietu vai saistību tiesībām, kā arī finanšu līdzekļu sadalīšanu, kā arī izmantot vai lietot publiskas personas institūcijas mantu un finanšu līdzekļus tikai ārējos normatīvajos aktos paredzētajiem mērķiem un saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kārtību.

Tādējādi, lai /pers. A/ sauktu pie administratīvās atbildības par Latvijas APK166.[30]pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, nepieciešams konstatēt, ka administratīvā pārkāpuma protokolā noradītajā laikā un vietā /pers. A/ pārkāpa ierobežojumus, kuri noteikti attiecībā uz rīcību ar valsts vai pašvaldības mantu.

Lietā nav strīda par to, ka SIA "ALAAS" visas kapitāla daļas pieder vairākām publiskām personām (pašvaldībām), līdz ar to SIA "ALAAS" ir publiskas personas institūcija Interešu konflikta likuma 1.panta 8.punkta b) apakšpunkta izpratnē un uz SIA "ALAAS" ir attiecināmi Interešu konflikta likumā valsts amatpersonām noteiktie ierobežojumi, aizliegumi un pienākumi. /pers. A/ no 2013.gada 5.februāra iekļauts SIA "ALAAS" valsts amatpersonu sarakstā kā izpilddirektors. /pers. A/ ir SIA "ALAAS" prokūrists un viņam izdota prokūra 2014.gada 8.aprīlī ar tiesībām pārstāvēt sabiedrību atsevišķi un rīkoties ar sabiedrības mantu valdes locekļa piešķirto pilnvaru ietvaros, tai skaitā tiesības rīkoties ar SIA "ALAAS" mantu un finanšu līdzekļiem. Tādejādi /pers. A/ ir atzīstams par valsts amatpersonu likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 4.panta otrās daļas 3.punkta izpratnē. Atbilstoši norādītajam, /pers. A/ kā SIA "ALAAS" izpilddirektoram un prokūristam, pildot valsts amatpersonas pienākumus, jāievēro Interešu konflikta likumā un citos normatīvajos aktos valsts amatpersonām noteiktie ierobežojumi, aizliegumi un pienākumi, tajā skaitā Interešu konflikta likuma 18.panta pirmajā daļā noteiktais ierobežojums izmantot vai lietot publiskas personas institūcijas mantu un finanšu līdzekļus tikai ārējos normatīvajos aktos paredzētajiem mērķiem un saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kārtību.

No lietas materiāliem redzams, ka 2014.gada 31.martā SIA "ALAAS" dalībnieku sapulce pieņēma lēmumu Nr.10 "Par valdes locekļa sociālajām garantijām" un nolēma piešķirt atvaļinājuma pabalstu 50% apmērā no mēnešalgas vienu reizi kalendārajā gadā, izmaksājot SIA "ALAAS" valdes loceklim /pers. B/ pirmo reizi konkrētajā kalendārajā gadā, aizejot ikgadējā atvaļinājumā (lietas 14.lapa). No 2013.gada 1.augusta pilnvarojuma līguma, kas noslēgts starp SIA "ALAAS" un /pers. B/, 2.3.14.apakšpunkta izriet, ka /pers. B/ kā valdes loceklim ir tiesības pieprasīt un saņemt ikgadējo atvaļinājuma pabalstu un citas sociālās garantijas, kas paredzētas Darba likumā (lietas 11.-12.lapa).

Tāpat lietā nav strīda un ar lietas materiāliem apstiprinās, ka SIA "ALAAS" izpilddirektors /pers. A/ kā prokūrists 2018.gada 29.jūnijā, 2019.gada 19.jūnijā un 2020.gada 8.janvārī izdeva rīkojumus Nr.4.2/46, 4.2/43 un 4.2/4 "Par ikgadējo atvaļinājumu", pamatojoties uz SIA "ALAAS" 2014.gada 31.marta dalībnieku sapulces lēmumu Nr.10, 2013.gada 1.augusta pilnvarojuma līguma 2.3.14.apakšpunktu un Darba likuma 149.panta pirmo daļu un 151.panta pirmās daļas 3.punktu, piešķirot ar šiem rīkojumiem SIA "ALAAS" valdes loceklim /pers. B/ ikgadējo atvaļinājumu un nosakot izmaksāt atvaļinājuma pabalstu 50 % apmērā no noteiktās mēnešalgas (lietas 15.-16.lapa).

Tajā pat laikā jāņem vērā, ka Darba likuma 44.panta trešajā daļā, kas bija spēkā līdz 2014.gada 31.decembrim, bija noteikts, ka ar kapitālsabiedrības izpildinstitūciju locekļiem slēdzams darba līgums, ja vien viņi netiek nodarbināti, pamatojoties uz citu civiltiesisku līgumu. Ja kapitālsabiedrības izpildinstitūciju locekļi tiek nodarbināti, pamatojoties uz darba līgumu, tas slēdzams uz noteiktu laiku. Tādejādi līdz 2014.gada 31.decembrim SIA "ALAAS" dalībnieku sapulce varēja piešķirt atvaļinājumu un izmaksāt atvaļinājuma pabalstu saskaņā ar Darba likumā paredzētajām tiesību normām. Taču saskaņā ar 2014.gada 14.oktobrī pieņemto Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu, kas stājās spēkā ar 2015.gada 1.janvāri, normatīvais regulējums neparedzēja tiesības slēgt ar publiski privātās kapitālsabiedrības valdes locekli darba līgumu, piešķirt viņam atvaļinājumu un izmaksāt atvaļinājuma pabalstu atbilstoši Darba likuma normām.

Saskaņā ar Rēzeknes pilsētas domes 2020.gada 4.februāra izziņu, tikai 2020.gada janvārī tika veikti grozījumi kapitālsabiedrību valdes locekļu pilnvarojuma līgumos, izslēdzot no pilnvarojuma piešķirtās tiesības, kuras nav paredzētas Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā, proti, tiesības uz ikgadējo atvaļinājumu un atvaļinājuma pabalstu.

Tādejādi SIA "ALAAS" izpilddirektors /pers. A/ kā prokūrists, nodrošinot normatīvajiem aktiem neatbilstoša dalībnieku 2014.gada 31.marta lēmuma Nr.10 izpildi, ar 2018.gada 29.jūnija, 2019.gada 19.jūnija un 2020.gada 8.janvāra rīkojumiem deva uzdevumu (galīgu gribas izteikumu) struktūrvienībai (grāmatvedībai) izmaksāt /pers. B/ atvaļinājuma naudu un atvaļinājuma pabalstu 50% apmērā no mēnešalgas, ko nepieļauj no 2015.gada 1.janvāra spēkā esošā Pārvaldības likuma 79.panta sestā daļa.

Līdz ar to Latgales apgabaltiesas ieskatā institūcija un augstāka iestāde savos lēmumos izvērtēja šajā lietā visus apstākļus, kuriem ir nozīme lietas pareizā izlemšanā, un pareizi atzina, ka pie administratīvās atbildības saucamā persona izdarīja Latvijas APK 166.[30]pantā paredzēto administratīvo pārkāpumu, proti, /pers. A/ kā prokūrists ar 2018.gada 29.jūnija, 2019.gada 19.jūnija un 2020.gada 8.janvāra rīkojumiem uzdeva SIA "ALAAS" grāmatvedībai izmaksāt valdes loceklim /pers. B/ atvaļinājuma naudu un atvaļinājuma pabalstu 50% apmērā no mēnešalgas, tādējādi pārkāpjot Interešu konflikta likuma 18.panta pirmajā daļā valsts amatpersonām noteikto aizliegumu izmantot vai lietot publiskas personas institūcijas mantu un finanšu līdzekļus tikai ārējos normatīvajos aktos paredzētajiem mērķiem un saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kārtību. Minētajos nolēmumos vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izvērtēti lietā iegūtie pierādījumi to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas, pareizi un vispusīgi analizēti un norādīti lietas faktiskie un tiesiskie apstākļi, tādēļ Latgales apgabaltiesa saskaņā ar Latvijas APK 289.[13]panta trešo daļu pievienojas tajos norādītajai motivācijai un izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Ņemot vērā norādīto, Latgales apgabaltiesas ieskatā ir nepamatots pirmās instances tiesas atzinums, ka izdarītais administratīvais pārkāpums konkrētajā situācijā attiecībā pret /pers. A/ saskaņā ar Latvijas APK 21.pantu ir atzīstams par maznozīmīgu.

Saskaņā ar Latvijas APK 21.panta pirmo daļu, ja ziņas par administratīvo pārkāpumu ir pietiekamas, lai konstatētu, ka izdarītais pārkāpums ir maznozīmīgs, institūcija (amatpersona), kurai piekritīga lietas izskatīšana, ir tiesīga neuzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību vai izbeigt uzsākto lietvedību un atbrīvot personu no administratīvās atbildības, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Pamatojot /pers. A/ izdarītā administratīvā pārkāpuma maznozīmīgumu, pirmās instances tiesa norādīja, ka faktiski vistiešākā un vislielākā atbildība par pieņemtajiem lēmumiem un to īstenošanu savā darbībā ir SIA "ALAAS" dalībniekiem (pašvaldību pārstāvjiem), kas tieši ir atbildīgi par nodarītajiem zaudējumiem, savlaicīgi nepieņemot lēmumus saistībā ar kapitālsabiedrības valdes locekļa tiesībām un viņam nosakāmajām sociālajām garantijām atbilstoši pastāvošajam normatīvajam regulējumam. Tāpat pirmās instances tiesa konstatēja, ka administratīvās pārkāpuma lietas materiāli nesatur informāciju, ka /pers. A/ iepriekš būtu izdarījis līdzīgus administratīvos pārkāpumus, kā arī, ka tieši viņa darbība ir radījusi materiālu zaudējumu vai citas kaitīgas sekas, tāpat nekonstatēja atbildību pastiprinošus apstākļus.

Lietā nav strīda par to, ka /pers. A/, pildot savus amata pienākumus, kā SIA "ALAAS" prokūristam ir tiesības pārstāvēt sabiedrību atsevišķi un rīkoties ar sabiedrības mantu valdes locekļa piešķirto pilnvaru ietvaros, tai skaitā ar SIA "ALAAS" mantu un finanšu līdzekļiem. Taču jāņem vērā, ka /pers. A/ ir atzīstams par valsts amatpersonu likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 4.panta otrās daļas 3.punkta izpratnē un līdz ar to, pildot valsts amatpersonas pienākumus, jāievēro Interešu konflikta likumā un citos normatīvajos aktos valsts amatpersonām noteiktie ierobežojumi, aizliegumi un pienākumi, tajā skaitā Interešu konflikta likuma 18.panta pirmajā daļā noteiktais ierobežojums izmantot vai lietot publiskas personas institūcijas mantu un finanšu līdzekļus tikai ārējos normatīvajos aktos paredzētajiem mērķiem un saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kārtību. Turklāt Izšķērdēšanas novēršanas likuma 15.panta pirmās daļas pirmajā teikumā (likuma redakcija spēkā no 2019.gada 13.jūnija) noteikts, ka personas, kuras pārkāpušas šā likuma un citu normatīvo aktu noteikumus par rīcību ar publiskas personas vai kapitālsabiedrības finanšu līdzekļiem un mantu, saucamas pie likumā noteiktās atbildības.

Turklāt jebkurai valsts amatpersonai, stājoties valsts amatpersonas amatā, ir jāizvērtē savas turpmākas darbības, lai nepieļautu valsts amatpersonām normatīvajos aktos noteikto ierobežojumu un aizliegumu pārkāpumus, kā arī nodrošinātu noteikto pienākumu izpildi (skat. Kurzemes apgabaltiesas 23.05.2013 spriedumu lietā Nr.102AA-0101-13). Kā arī amatpersonām pašām, neraugoties uz augstākas amatpersonas vai speciālu institūciju kontroli, jārīkojas atbilstoši tiesību normās noteiktajam (skat. Kurzemes apgabaltiesas 23.05.2013. spriedums lietā Nr.136022912/102AA-0085-13/09).

Bez tam saskaņā ar Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likuma 2.panta otro daļu, oficiālā publikācija ir publiski ticama un sasitoša. Neviens, tai skaitā valsts amatpersona, nevar aizbildināties ar oficiālajā izdevumā publicēto tiesību aktu vai oficiālo paziņojumu nezināšanu.

Tādejādi **pirms norādīto rīkojumu izdošanas /pers. A/ bija pienākums pārliecināties**, vai Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma (stājies spēka 2015.gada 1.janvārī) 79.panta piektā, sestā un septītā daļa paredz atvaļinājuma naudas un atvaļinājuma pabalsta izmaksu publiski privātās kapitālsabiedrības valdes loceklim. Taču /pers. A/ nav ņēmis vērā grozījumus likumdošanā un par tiem nav ziņojis SIA "ALAAS" valdei, un 2018.gada 29.jūnijā, 2019.gada 19.jūnijā un 2020.gada 8.janvārī izdodot rīkojumus Nr.4.2/46, 4.2/43 un 4.2/4 "Par ikgadējo atvaļinājumu", tos pamatojis ar SIA "ALAAS" 2014.gada 31.marta dalībnieku sapulces lēmumu Nr.1 0 , 2013.gada 1.augusta pilnvarojuma līguma 2.3.14.apakšpunktu un Darba likuma 149.panta pirmo daļu un 151.panta pirmās daļas 3.punktu. Tādejādi nodrošinot normatīvajiem aktiem neatbilstoša dalībnieku 2014.gada 31.marta lēmuma Nr.10 izpildi, ko nepieļauj no 2015.gada 1.janvāra spēkā esošā Pārvaldības likuma 79.panta sestā daļa. Tādejādi /pers. A/ neievēroja Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumā 2.panta pirmajā daļā noteikto, tādējādi pārkāpa likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 18.panta pirmo daļu un izdarīja Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.^{30}pantā paredzēto administratīvo pārkāpumu. Bez tam apelācijas instances tiesas ieskatā apelācijas sūdzībā pareizi norādīts, ka Latvijas APK 166.^{30}pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāvs ir formāls, tas nozīmē, ka atbildība ir saistīta nevis ar seku iestāšanos, bet gan ar kaitīgās darbības izdarīšanu. Tādejādi administratīvais pārkāpums ir pabeigts ar valsts amatpersonai noteikto ierobežojumu un aizliegumu pārkāpšanas brīdi. Līdz ar to /pers. A/ kā valsts amatpersona ir atbildīgs par savas darbības likumību, proti, atbilstību normatīvo aktu prasībām. Turklāt izdodot rīkojumus "Par ikgadējo atvaļinājumu", ar kuriem SIA "ALAAS" valdes loceklim /pers. B/ tika piešķirti ikgadēji atvaļinājumi un papildatvaļinājumi un noteikts izmaksāt atvaļinājuma pabalstu 50 % apmērā no noteiktās mēnešalgas 2018., 2019.un 2020.gadā, /pers. A/ faktiski izdarīja trīs atsevišķus pārkāpumus. Šādos apstākļos /pers. A/ izdarīto pārkāpumu nav pamata atzīt par maznozīmīgu un viņš ir saucams pie administratīvās atbildības par Latvijas APK 166.^{30}pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu.

Nosakot /pers. A/ sodu, Latgales apgabaltiesa ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, viņa atbildību ietekmējošo apstākļu neesamību. Latgales apgabaltiesas ieskatā, /pers. A/ nosakāms sods par Latvijas APK 166.^{30}pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu tuvāk panta sankcijas minimālajai robežai. Apelācijas instances tiesa, ņemot vērā, ka faktiski /pers. A/ izdarītais pārkāpums sastāv no trim atsevišķiem pārkāpumiem, kas izdarīti 2018., 2019.un 2020.gadā, atzīst, ka nav tiesiska pamata noteikt viņam iespējami minimālo sodu.

Pamatojoties uz Administratīvās atbildības likuma Pārejas noteikumu 2.punktu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{12}panta otrās daļas 3.punktu, 289.^{22}pantu, Latgales apgabaltiesa

n o s p r i e d a

apmierināt Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja apelācijas sūdzību un atcelt Rēzeknes tiesas 2020.gada 17.septembra spriedumu.

/pers. A/ atzīt par vainīgu Latvijas APK 166.^{30}pantā paredzēta administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un uzlikt viņam naudas sodu 90 (deviņdesmit) euro apmērā.

Latgales apgabaltiesas spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā - 2021.gada 8.janvārī.

Tiesnesis J.Vasiļkovskis
Tiesnese D.Skudra
Tiesnesis I.Raciņš